

Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar (KC)
Enheten för försörjningsberedskap (KC-FÖ)

Behov av personalförsörjningar inom bevakningsansvariga myndigheter och andra berörda aktörer vid en situation med höjd beredskap och ytterst krig

Svar på regeringsuppdrag Ju2021/02771

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Innehåll

1.	INLEDNING	3
2.	SLUTSATSER OCH SAMLAD BEDÖMNING	6
2.1	Behov av personalförstärkningar vid höjd beredskap och ytterst krig	6
2.2	Behov av särskilda åtgärder för att säkra personalbehoven	8
3.	OSÄKERHETER OCH BEGRÄNSNINGAR HOS INKOMNA ANALYSUNDERLAG	12
	BILAGA 1 – UTSKICKAT FRÅGEUNDERLAG	13
	BILAGA 2 – OMRÅDESVISA BEDÖMNINGAR	23

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

1. Inledning

Den 22 juli 2021 gav regeringen MSB i uppdrag att ”... översiktligt bedöma och redovisa behovet av personalförstärkningar inom bevakningsansvariga myndigheter, kommuner, regioner och näringslivet för att nödvändig verksamhet ska kunna upprätthållas vid höjd beredskap och krig.”¹ Vidare skulle MSB ”... bedöma var det finns behov av särskilda åtgärder för att säkra personalbehoven inom de verksamheter som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret.” Denna rapport utgör MSB:s svar på detta regeringsuppdrag. I besvarandet av uppdraget blev också MSB ombedda att särskild belysa följande frågor:

- Inom vilka typer av verksamheter, av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret, kommer det att behövas personalförstärkningar för att upprätthålla nödvändig verksamhet vid höjd beredskap och krig?
- Finns den personal som kommer att behövas vid höjd beredskap och krig tillgänglig inom verksamheten vid fredstida normalläge, eller bedöms det behövas personalförstärkningar utifrån?
- I vilken utsträckning handlar förstärkningsbehovet om specifik kompetens som inte behövs i fredstida normalläge?
- Finns det en känd planering hos ansvariga aktörer för hur eventuella personalförstärkningar utifrån kan säkerställas?

Samtliga bevakningsansvariga myndigheter fick i uppdrag att ta fram analysunderlag för att bistå MSB i att besvara ovanstående frågeställningar. Analysunderlagen skulle utgöras av översiktliga bedömningar avseende vilka behov av personalförstärkningar myndigheterna bedömer finns inom deras myndigheter samt hos aktörer inom deras ansvarsområden för att kunna upprätthålla nödvändig verksamhet vid höjd beredskap och ytterst krig. Aktörer inom myndigheters ansvarsområden kan, beroende på myndighet, utgöras av kommuner, regioner eller privata aktörer. MSB:s svar på regeringsuppdraget bygger i huvudsak på dessa analysunderlag.

Metod för besvarandet av uppdraget

Som stöd till de bevakningsansvariga myndigheternas uppdrag med att bistå MSB med analysunderlag tog MSB fram ett frågeunderlag (se bilaga 1). Underlaget bestod av ett antal frågeställningar som utgick från frågorna i regeringsuppdraget. Frågeunderlaget skickades ut till de bevakningsansvariga myndigheterna den 13 oktober 2021, med sista svarsdag den 10 februari 2022. Frågeunderlaget skickades även ut till Arbetsförmedlingen och Riksbanken efter dialog med dessa myndigheter.

MSB:s svar på regeringsuppdraget har tagits fram genom att sammanställa och analysera inkomna analysunderlag.

MSB har gjort bedömningen att skrivningen ”verksamhetsområden som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret” i regeringsuppdraget borde avse

¹ Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma behov av personalförstärkningar inom bevakningsansvariga myndigheter och andra berörda aktörer vid en situation med höjd beredskap och ytterst krig, 2021-07-22, Ju2021/02771.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

samma slags verksamheter som ingår i begreppet ”totalförsvarsviktig verksamhet”. Att identifiera totalförsvarsviktig verksamhet är dock något som enbart nyligen påbörjats hos bevakningsansvariga myndigheter. Inom flera områden är det därför ännu inte helt klarlagt vad för slags verksamheter som är totalförsvarsviktiga, och vilka som kan prioriteras ned vid höjd beredskap. I framtagandet av frågeunderlaget gjorde dock MSB bedömningen att vad som är totalförsvarsviktig verksamhet delvis borde överlappa med vad som är samhällsviktig verksamhet. MSB valde därför att ta med den exempellista över typer av samhällsviktig verksamhet (insorterade i områden och samhällsfunktioner) som MSB tagit fram för identifiering av samhällsviktig verksamhet (se bilaga 1).² Tanken var att denna lista, som i dagsläget är det mest heltäckande som finns över vad för slags verksamheter som bör upprätthållas, skulle kunna användas som utgångspunkt för bedömning över vad som är totalförsvarsviktig verksamhet. Myndigheterna ombads därför att utgå från listan i besvarandet i framtagandet av sina analysunderlag.

Avgränsningar

Fokus för regeringsuppdraget var ”verksamhetsområden som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret.” Uppdraget har dock enbart riktats till bevakningsansvariga myndigheter. En naturlig avgränsning finns därmed i den mån det finns verksamheter som är av central betydelse för det civila försvaret, men som i dagsläget inte bedöms ingå någon bevakningsansvarig myndighets ansvarsområde. Hur pass heltäckande svaret har kunnat bli har alltså varit avhängigt hur bevakningsansvariga myndigheter i dagsläget bedömer omfattningen av sina ansvarsområden. Analyser har inte inkommit för ett antal områden som ingår i MSB:s exempellista över samhällsviktig verksamhet. Några av dessa funktioner och områden är:

- Avfallshantering
- Avlopp
- Hantering av avlidna och begravningar
- Nyheter och samhällsinformation
- Sjukvårdsprodukter
- Kollektivtrafik
- Övrig utbildning och forskning

Vidare har flera myndigheter av olika anledningar inte involverat privata aktörer i framtagandet av sina analysunderlag, utan avgränsat sina analyser till personalbehoven inom deras egna myndigheter. Dessa analyser är därför inte heltäckande för de typer av verksamheter som ingår i ett visst område eller samhällsfunktion.

Disposition

² Identifiering av samhällsviktig verksamhet – lista med viktiga samhällsfunktioner, MSB 1844 – oktober 2021.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Rapporten består av en öppen del samt en bilaga som omfattas av sekretess (bilaga 2). Bilaga 2 består av ett antal områdeskapitel som utgår från MSB:s lista över samhällsviktig verksamhet. I bilagan används samma terminologi som i MSB:s stödmaterial för identifiering av samhällsviktig verksamhet avseende termerna ”område”, ”samhällsfunktion” och ”verksamhet”. Respektive områdeskapitel i bilagan är indelat i underkapitel för de samhällsfunktioner som ingår i respektive område och som de inkommit analyser för. I områdeskapitlen finns även underkapitel som beskriver personalförstärkningsbehoven hos de myndigheter som tagit fram analysunderlag och som ingår i området.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

2. Slutsatser och samlad bedömning

MSB:s uppdrag har varit att, med utgångspunkt i inkomna analysunderlag, ”göra en översiktlig bedömning av behoven av personalförstärkningar vid höjd beredskap och ytterst krig inom bevakningsansvariga myndigheter, kommuner, regioner och näringslivet för att nödvändig verksamhet ska kunna upprätthållas vid höjd beredskap och ytterst krig.” I uppdraget har det även ingått att ”bedöma var det finns behov av särskilda åtgärder för att säkra personalbehoven.” I detta kapitel ges dessa bedömningar mot bakgrund av vad som framkommit i inkomna analysunderlag och som återges i bilaga 2.

2.1 Behov av personalförstärkningar vid höjd beredskap och ytterst krig

MSB gör bedömningen att det, utifrån inkomna analysunderlag, inte går att ge ett heltäckande svar avseende vilka behov av personalförstärkningar som kommer uppstå vid höjd beredskap och ytterst krig. Det finns två huvudsakliga anledningar till denna bedömning.

Den första anledningen är att det saknas analyser för ett stort antal områden och funktioner som får förmodas vara av ”central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret.” Det handlar både om att analyser saknas helt, vilket exempelvis är fallet för hantering av avlidna samt kollektivtrafik, och att analyser endast gjorts på en mycket övergripande nivå utan uppskattningar avseende numerärer och specifika yrkesgrupper, exempelvis för elektroniska kommunikationer, livsmedelsförsörjning, hälso- och sjukvård samt kommunal skola och omsorg. Det är endast för ett fåtal områden – elförsörjning, dricksvattenförsörjning, räddningstjänst – där det gjorts bedömningar som tycks vara någorlunda precisa avseende yrkesgrupper och numerärer. Dessa bedömningar uppges dock vara osäkra och det är oklart hur pass heltäckande de är. Det borde även vara rimligt att anta att det finns verksamheter som är av central betydelse för det civila försvaret, men som i dagsläget inte anses ingå i någon bevakningsansvarig myndighets ansvarsområde, och av den anledningen inte funnits med bland de inkomna svaren. MSB anser därför att de inkomna analysunderlagen ger en långt ifrån heltäckande bild av möjliga personalförstärkningsbehov i samhället vid höjd beredskap, eftersom så pass många analyser saknas eller gjorts på en alltför övergripande nivå.

Den andra anledningen är att identifieringen av totalförsvarsviktig verksamhet, alltså vad som ska fortsätta bedrivas och vad som kan prioriteras ned i en situation med höjd beredskap och krig, inte verkar ha gjorts för flera områden och funktioner. Vissa myndigheter tycks också ha utgått från antagandet att all, eller nästintill all, samhällsviktig verksamhet som bedrivs i fredstid också ska bedrivas i höjd beredskap, vilket inte nödvändigtvis behöver vara fallet. Ett sådant antagande riskerar leda till bedömningar som underskattar mängden befintlig personal som kan omdisponeras, vilket leder till att personalförstärkningsbehoven överskattas.

Trots att MSB inte kan ge ett heltäckande svar på frågan om vilka personalförstärkningsbehov som kan uppstå vid höjd beredskap och ytterst krig, går det ändå att utläsa av underlagen att stora personalbehov kan komma att uppstå inom ett antal områden. Dessa beskrivs nedan.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Bevaknings- och skyddspersonal

Flera myndigheter gör bedömningen att anläggningar och andra slags platser kommer att behöva skydd och bevakning under höjd beredskap i en omfattning som vida överstiger behoven i fredstid. Att ge en exakt siffra på mängden bevaknings- och skyddspersonal som kan komma att behövas är inte möjligt att ge till följd av de brister som beskrivits ovan. Det borde dock vara rimligt att anta att det rör sig om personalförstärkningsbehov på åtminstone flera tusen personer.

Distributörer av nödvatten

En situation med höjd beredskap och krig kan innebära att stora behov av distribution av nödvatten uppstår. Omfattande personalförstärkningsbehov kan därför uppstå för en sådan uppgift.

Personalbehov inom räddningstjänsten för nya slags uppgifter

Organisationen för kommunens räddningstjänst utgår i huvudsak från ordinarie strukturer som bl.a. anges i de kommunala handlingsprogrammen men som idag saknar de yrkeskompetenser som behöver tillföras för att bl.a. uppfylla kraven i 8 kap. 2 § i lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

MSB bedömer att det kommer uppstå stora förstärkningsbehov för kommunens räddningstjänst (se bilaga 2). Denna räddningstjänstpersonal kommer också behöva bedriva flera uppgifter som nämndes ovan angående 8 kap. LSO, exempelvis ammunitionsröjning, indikering och sanering, som inte utgörs i ett fredstida normalläge.

Mindre personalförstärkningsbehov inom specialiserade tjänster

Utöver de omfattande personalförstärkningsbehov som beskrivits ovan har det även redovisats ett stort antal mindre personalförstärkningsbehov. I flertalet fall rör det sig om mindre än ett hundratal personer, men det återfinns även ett par personalkategorier på några hundra personer. I nästan samtliga fall rör det sig om specialiserade tjänster som kräver utbildning och vanliga kategorier är lednings- och sambandspersonal och IT-stöd. Därutöver identifieras personalförstärkningsbehov kopplat till olika typer av teknisk expertis inom exempelvis dricksvatten- och elproduktion.

MSB:s bedömning är att det överlag är oklart i hur pass stor utsträckning dessa mindre personalförstärkningsbehov faktiskt kommer att uppstå i en situation med höjd beredskap. Anledningen till detta har att göra med att flera av de bedömningarna utgår från antagandet att all samhällsviktig fredstida verksamhet också ska upprätthållas under höjd beredskap, vilket inte nödvändigtvis är fallet. I takt med att identifieringen av totalförsvarsviktig verksamhet tar fart, kan det hända att myndigheter i större utsträckning än nu kan avgöra vad för slags verksamheter som inte behöver bedrivas under höjd beredskap, eller som kan bedrivas med lägre ambitionsnivå. Efter att sådana bedömningar gjorts kan det hända att vissa av de mindre personalförstärkningsbehoven som redovisats av olika myndigheter kan lösas med omdisponering av den befintliga personalen.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

2.2 Behov av särskilda åtgärder för att säkra personalbehoven

Mot bakgrund av de personalförstärkningsbehov som lyfts fram i inkomna underlag, gör MSB bedömningen att följande åtgärder för att säkra personalbehoven skulle behöva genomföras.

Totalförsvarsviktig verksamhet behöver identifieras och dimensioneras

En förutsättning för att kunna bedöma personalbehov under höjd beredskap är att det är tydligt vad för slags verksamhet som ska bedrivas i en sådan situation, alltså vad som är att betrakta som totalförsvarsviktig verksamhet, och därmed behöver ha en säkerställd bemanning. Att identifiera totalförsvarsviktig verksamhet ger också svar på frågan om vad som *inte* kan eller bör bedrivas i höjd beredskap och krig, eller vad som kan bedrivas med lägre ambitionsnivå. Likaså behöver analys av eventuella tillkommande uppgifter göras. Genom att planera för vilka fredstida verksamheter som kan bort- eller nedprioriteras, blir det klart hur många inom en organisation som kan omdisponeras till andra arbetsuppgifter under höjd beredskap och krig. Att göra denna planering i fredstid möjliggör också att de medarbetare som kommer att omdisponeras hinner utbildas för de arbetsuppgifter de kommer få under höjd beredskap och krig. Sådan planering skulle underlättas om regeringen på något sätt tydliggjorde hur arbetskraften i myndigheterna och kommunerna skulle kunna omdisponeras vid krig eller krigsfara.

Som beskrivits ovan tycks många myndigheter ännu inte ha landat i vad för slags verksamhet inom deras myndigheter och ansvarsområden som är totalförsvarsviktiga, och vilka verksamheter som kan bort- eller nedprioriteras, samt vad för slags verksamhet som tillkommer. Detta riskerar ge en missvisande bild av personalbehoven under höjd beredskap och krig. MSB anser därför att det är av stor vikt att arbetet med att identifiera och planera totalförsvarsviktig verksamhet tar fart inom samtliga beredskapssektorer. Att totalförsvarsmyndigheter bör identifiera totalförsvarsviktig verksamhet är vidare någonting som lyfts fram i utredningen ”Näringslivets roll i totalförsvaret”.³

Personer med viktiga kompetenser, och som inte är anställda hos de aktörer som behöver dem, kan behöva säkerställas med civilplikt

Ett sätt för aktörer att säkerställa sina personalbehov vid höjd beredskap är för dem att krigsplacera de anställda som de kommer behöva, vilket exempelvis sker vid bevakningsansvariga myndigheter. Det finns dock personer med viktiga kompetenser för det civila försvaret, exempelvis legitimerad vårdpersonal, personer som genomgått räddningstjänstutbildningar och personer med olika typer av teknisk expertis, som inte är anställda hos de aktörer som har behov av dem, varför de inte heller kan krigsplaceras hos dessa. Ett sätt att få tillgång till dessa individers kompetens är genom att krigsplacera dem med civilplikt som grund. En sådan krigsplacering möjliggör inte bara krigstjänstgöring, utan även förberedelser i form av kompletteringsutbildning och övning i fredstid.

Civilplikt omfattar normalt grundutbildning, repetitionsutbildning, beredskapstjänst och krigstjänstgöring. Civilplikt kan genomföras inom både det militära och det civila försvaret. Regeringen föreskriver i förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt om i vilka verksamheter som civilplikt ska fullgöras, exempelvis i kommunal räddningstjänst,

³ Näringslivets roll i totalförsvaret, SOU 2019:51, s. 151 ff.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

befolkningsskydd eller drift och underhåll inom elproduktion och nätverksamhet. Fullgörandet av plikten inleds med att den civilpliktige först skrivs in för plikt vilket innefattar en lämplighetsprövning som normalt bygger på mönstringen.

För närvarande bedrivs inga civilpliktsutbildningar. Det finns dock möjlighet att skriva in och krigsplacera personer för civilplikt utan mönstring och efterföljande grundutbildning om personen i fråga redan har tillräckliga kunskaper för sin befattning.⁴ Exempel på sådana tillräckliga kunskaper skulle kunna vara befintlig yrkesutbildning inom ett fackområde eller särskild utbildning som överensstämmer med civilpliktsjänstgöringens behov. Personen måste dock vara under sjuttio år och ha tillräcklig hälsa och fysiska förutsättningar för att kunna fullgöra plikten.

I MSB:s svar på regeringsuppdrag från den 10 mars 2022⁵ förordar myndigheten att regeringen ”bör överväga att skyndsamt aktivera civilplikt, i första hand syftande till att skriva in civilpliktiga som redan har nödvändiga kunskaper utan föregående grundutbildning.”⁶ Denna bedömning kvarstår även i och med denna rapport.

Bilagan med verksamheter där civilplikt får fullgöras behövas ses över

De verksamheter inom vilka civilplikt får fullgöras anges i bilagan till förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt. Verksamheterna som listas i den bilagan speglar dock inte nödvändigtvis hur samhället ser ut idag, samt de kompetensbehov som kommer att behövas för att kunna upprätthålla totalförsvarsviktig verksamhet. Ett tydligt exempel på det, och som återfinns i flera av de inkomna analysunderlagen, är olika slags IT-kompetenser. Därutöver har även Tullverket i sitt analysunderlag lyft fram att de vill kunna krigsplacera tidigare anställda med civilplikt. MSB anser därför att listan över verksamheter där civilplikt får fullgöras behöver uppdateras.

Behov av återupptagna civilpliktsutbildningar inom områden med stora personalförstärkningsbehov behöver utredas

Bland de inkomna analysunderlagen lyfts ett antal personalförstärkningsbehov fram som är så pass stora att det är oklart ifall de kommer kunna säkerställas genom direktinskrivning med civilplikt (se avsnitt 2.1). För dessa typer av verksamheter skulle civilpliktsutbildningar eventuellt behöva återupptas.

MSB anger i sitt svar på regeringsuppdrag den 10 mars 2022 att det behöver utredas ”huruvida utbildning med civilplikt ska återupptas och för vilka verksamheter detta ska bli aktuellt.”⁷ Att återstarta civilpliktsutbildningar är ett omfattande och kostsamt arbete. Det är därför viktigt att det tydligt utreds inom vilka områden civilpliktsutbildningar skulle kunna vara motiverade. MSB anser att denna typ av utredningar skulle behöva göras för bland annat de verksamheter som anges i avsnitt 2.1. Utredningar kan även behöva göras

⁴ Författningsstödet för detta finns i 3 kap 6 § och 13 § i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, samt i prop. 1994/5:5 s. 120 och 168.

⁵ Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka åtgärder som bör vidtas för att stärka det civila försvaret, Ju2022/00865, 2022-03-03.

⁶ Svar på uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka åtgärder som bör vidtas för att stärka det civila försvaret, MSB 2022-03446, s. 8.

⁷ Ibid.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

för andra slags verksamheter, exempelvis inom transportområdet, men där analysunderlag inom ramen för arbetet med detta regeringsuppdrag inte inkommit.

Oklarheter kopplat till kommuners och regioners möjlighet att krigsplacera personal behöver klargöras

Det råder delade meningar kring huruvida det finns författningsstöd för kommuner och regioner att krigsplacera med stöd av anställningsavtalet. MSB anser dock att det inte krävs någon särskild reglering för krigsplacering för eventuell kommande allmän tjänsteplikt, då detta endast är en planeringsåtgärd och inte innebär några skyldigheter för den enskilda i fredstid. Skyldigheten att tjänstgöra vid höjd beredskap är ett separat beslut och regleras i lagen om totalförsvarsplikt. Utöver detta så finns det också en reglering för kommuners och regioners beredskapsförberedelser i 3 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Av den framgår det att kommuner och regioner ska vidta de förberedelser som krävs för verksamheten under höjd beredskap. MSB:s ståndpunkt i frågan är därmed att kommuner och regioner kan krigsplacera sina anställda för eventuell kommande allmän tjänsteplikt.

Frågan om författningsstöd för kommuners och regioners krigsplacering av personal är dock något som ofta diskuteras och upplevs som oklart. Det skulle därför vara önskvärt med ett förtydligande från regeringen i frågan. För myndigheter finns det en reglering i 6 § i förordningen (2015:1053) om talaförsvaret och höjd beredskap, där det framgår att personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk av totalförsvaret i övrigt, kan krigsplaceras vid myndigheten med stöd av anställningsavtalet. Samma tydlighet för kommuner och regioner skulle vara önskvärd.

Möjligheten att nyttja frivilliga i region och kommun behöver säkerställas

Nyttjande av frivilliga försvarsorganisationer har lyfts fram som en möjlig personalförsörjningslösning av ett antal myndigheter, och MSB:s bedömning är att de skulle kunna användas också inom kommunal och regional verksamhet där personalförstärkningsbehoven kommer bli stora.

MSB gör dock bedömningen att förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet (frivilligförordningen) inte gäller för kommuner och regioner, utan endast myndigheter under regeringen. Avtal som frivilliga tecknar med kommuner och regioner om tjänstgöring vid kris och höjd beredskap är enligt MSB:s bedömning civilrättsliga. Enligt 9 kap. lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt har den som tjänstgör med totalförsvarsplikt skydd för sin anställning. De frivilliga som utbildats och övats för uppgifter hos kommuner och regioner, men som har sin huvudsakliga anställning eller sysselsättning hos någon annan arbetsgivare, saknar således skydd för sin anställning vid höjd beredskap.

MSB har uppmärksammat på detta förhållande från flera håll och från olika typer av kommunala aktörer, såväl primärkommuner, regioner, kommunalförbund, VA-huvudmän, räddningstjänstorganisationer och kommunala bolag. För närvarande framhåller flera av dessa aktörer att de inte kan planera för sin krigsorganisation med hjälp av frivilliga från frivilliga försvarsorganisationer på ett tillfredsställande sätt. Exempelvis rör detta medlemmar i frivilliga resursgrupper (FRG) och förstärkningsresurser till hälso- och sjukvård i regionerna och kommunala räddningstjänstförbund. Ett av Livsmedelsverket

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

nyligen initierat projekt för att stärka robusthet och beredskap inom dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap har även identifierat denna fråga som viktig för att VA-huvudmännen ska kunna planera för att bemanna sina krigsorganisationer med frivilliga från frivilliga försvarsorganisationer.

Ett sätt att hantera denna situation på kort sikt är att överväga om medlemmar i frivilliga försvarsorganisationer, och som behövs för att tjänstgöra i totalförsvaret i kommuner och regioner, kan teckna avtal med totalförsvarsmyndigheter, med innebörden att de ska tjänstgöra hos en kommunal aktör. Detta kräver dock närmare utredning och sannolikt utveckling av stöd- och registreringssystem hos Totalförsvarets plikt- och provningsverk samt ett tydligare definierat ansvar och utpekande av vilka de avtalstecknande myndigheterna kan och bör vara. Närmare utredning krävs också av om detta är ett lämpligt förfarande på längre sikt. Ett preliminärt antagande är att förfarandet möjligen kan fungera på längre sikt i verksamheter med mindre behov av personalförstärkning, men är troligen mindre lämpligt i verksamheter där behovet av personal kan vara större, som till exempel inom en framtida lokal organisation för skydd av civilbefolkningen under höjd beredskap.

Behov av fortsatta analyser med anledning av invasionen av Ukraina och det försämrade säkerhetspolitiska läget

De bevakningsansvariga myndigheternas analyser av sina personalförstärkningsbehov gjordes innan Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022. Det är möjligt att händelseförloppen i Ukraina, samt det försämrade säkerhetspolitiska läget, skulle ge andra slags bedömningar avseende personalförstärkningsbehoven. Det är därför viktigt att nya bedömningar görs som utgår från erfarenheterna av kriget i Ukraina, samt det nya säkerhetspolitiska läge det medfört.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

3. Osäkerheter och begränsningar hos inkomna analysunderlag

I detta kapitel presenteras några osäkerheter och begränsningar som olika myndigheter lyft fram i sina analysunderlag. Bedömningarna i bilaga 2, samt slutsatserna i kapitel 2, bör läsas med beaktande av dessa osäkerheter och begränsningar. Närmare beskrivningar av dessa begränsningar och osäkerheter ges i de olika områdeskapitlen i bilaga 2.

Otillräcklig tid för besvarande

MSB skickade ut sitt frågeunderlag den 13 oktober 2021 med sista svarsdag den 10 februari 2022. Myndigheterna har alltså haft knappt fyra månader på sig på att ta fram sina analysunderlag. Vissa myndigheter har ansett att detta varit otillräckligt för att kunna få fram heltäckande och tillförlitliga bedömningar. Flera myndigheter bedömer därför att fortsatt analysarbete behöver göras, och att de analyser som inkommit inte är att betrakta som fullkomliga eller slutgiltiga.

Oklart vad som är totalförsvarsviktig verksamhet

Flera myndigheter har bedömt att det är oklart vilka verksamheter inom deras ansvarsområden som behöver upprätthållas under höjd beredskap, och därför behöver ha tillgång till personal, samt vilka verksamheter som kan prioriteras ned. Detta leder till att bedömningarna av personalförstärkningsbehoven blir otillförlitliga.

Svårigheter att dela säkerhetsskyddsklassificerad information med privata aktörer

Vissa myndigheter har lyft fram svårigheter att dela säkerhetsskyddsklassificerad information med privata aktörer som en begränsande faktor. Detta har i vissa fall angetts som anledning till att privata aktörer inom ansvarsområdet inte inkluderats i framtagandet av analysunderlaget.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Bilaga 1 – Utskickat frågeunderlag

I denna bilaga presenteras det frågeunderlag som MSB skickade ut till de bevakningsansvariga myndigheterna och som låg till grund för myndigheternas framtagande av analysunderlag.

Frågeunderlag för besvarande av regeringsuppdrag Ju2021/02771 avseende behov av personalförstärkningar vid höjd beredskap och ytterst krig för att kunna upprätthålla nödvändig verksamhet

Utgångspunkter för besvarandet av frågeunderlaget

Nedan beskrivs ett antal medskick och utgångspunkter för arbetet med att besvara frågeunderlaget.

Svaren ska syfta till att kunna utgöra beslutsunderlag för regeringen

Som skäl till sitt beslut anger regeringen att den vill kunna använda svaret på regeringsuppdraget till att identifiera vilka typer av verksamheter som kan vara betjänta av särskilda åtgärder för sin personalförsörjning vid höjd beredskap och ytterst krig. Exempel på sådana åtgärder skulle kunna vara nyttjande av den allmänna tjänsteplikten, en aktiverad civilplikt eller avtalslösningar. I besvarandet av frågeunderlaget bör därför myndigheterna utgå från att syftet med svaren är att ge regeringen beslutsunderlag kring hur systemet för personalförsörjning för det civila försvaret ska utformas.

Utgå från redan genomfört arbete

Sedan regeringen den 10 december 2015 beslutade om återupptagen totalförsvarsplanering har bevakningsansvariga myndigheter gjort ett antal förmågebedömningar avseende civilt försvar som redovisats till regeringen. Utgå därför i besvarandet av detta frågeunderlag från de förmågebedömningar som redan gjorts och som redovisats inom ramen för följande regeringsuppdrag:

- **Förmågebedömningar utifrån regeringsbeslut från maj 2017:** I maj 2017 gav regeringen i uppdrag till Försvarmakten och MSB att gemensamt redovisa en samlad bild av hur planeringsarbetet för totalförsvaret fortskred och hur totalförsvarets förmåga utvecklades.⁸ Fokus i bedömningen var civila aktörers förmåga att lämna stöd till Försvarmakten. Som grund till Försvarmakten och MSB:s bedömning låg förmågebedömningar som tagits fram av de bevakningsansvariga myndigheterna. Redovisningen, som omfattades av sekretess, lämnades i maj 2019.
- **Förmågebedömningar utifrån regeringsbeslut från december 2020:** Den 17 december 2020 gav regeringen bevakningsansvariga myndigheter i uppdrag att stärka sitt arbete med civilt försvar och att vidta förmågehöjande åtgärder.⁹ Vidare

⁸ Försvarsdepartementet, Regeringsbeslut 2017-05-11, Fö2017/00688/MFI.

⁹ Justitiedepartementet, Regeringsbeslut, 2020-12-17, Ju2020/04658.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

ska bevakningsansvariga myndigheter enligt regeringsbeslutet under perioden 2021-2025 årligen och senast den 1 oktober redovisa sitt arbete till ansvarigt departement och till MSB.

Myndigheterna bör också utgå från andra slags relevanta underlag, exempelvis risk- och sårbarhetsanalyser (RSA).

I regeringsbeslutet från december 2020 fick också Försvarmakten och MSB i uppdrag att utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021-2025 tillsammans med de bevakningsansvariga myndigheterna. Som svar på regeringsuppdraget har Försvarmakten och MSB tagit fram en handlingsplan med bl.a. planeringsantaganden och fokusområden som utgångspunkt för planeringen, samt en process för totalförsvarssamordningen.¹⁰

I besvarandet av frågeunderlaget ska myndigheterna utgå från den planeringsinriktning¹¹ som getts ut av MSB samt handlingsplanen och de planeringsantaganden som ges där. Det innebär att planeringsinriktningen och handlingsplanen ska användas för att exempelvis göra antaganden kring vilka konsekvenser en situation med höjd beredskap och ytterst krig kan få för det egna ansvarsområdet och samhället i stort, och vad dessa kan innebära för det egna ansvarsområdets behov av personalförstärkningar. Myndigheterna ska även utgå från planeringsinriktningen och handlingsplanen för att bedöma vilka typer av verksamheter inom ansvarsområdet som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret och därför behöver ha tillgång till personal i höjd beredskap och ytterst krig.

Inkludera fler verksamheter än den egna myndighetens verksamhet

Enligt regeringsuppdraget ska bevakningsansvariga myndigheter både ge översiktliga bedömningar kring behov av personalförstärkningar inom den egna myndigheten och bland andra aktörer inom myndighetens ansvarsområde. Bedömningar av personalbehov ska alltså göras för hela ansvarsområdet, och ska inte avgränsas till enbart den egna myndighetens behov. Ytterligare aktörer utöver den egna myndigheten kan utgöras av kommuner, regioner eller privata aktörer. Myndigheterna ska göra samma bedömningar av vilka aktörer och verksamheter som ingår i ansvarsområdet som gjorts inom annat totalförsvarsplaneringsarbete.

Ansvarsfördelning mellan länsstyrelser och centrala myndigheter

När det kommer till myndigheters ansvarsområden kan det uppstå överlapp mellan centrala myndigheters ansvarsområden och länsstyrelsernas geografiska områdesansvar. För att undvika dubbelarbete ska därför samma ansvarsfördelning gälla i besvarandet av detta frågeunderlag som i arbetet med redovisningarna som görs inom ramen för regeringsbeslutet från december 2020 (se ovan). Detta innebär att länsstyrelserna inte svarar för verksamheter som faller inom ansvarsområdena för de bevakningsansvariga centrala myndigheterna.

¹⁰ Handlingskraft – handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021-2025, MSB 2020-16263-3, 2021-08-27.

¹¹ Planeringsinriktning för det civila försvaret, MSB 2019-00366.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Undvik alltför detaljerad information

Enligt regeringsuppdraget ska analysen göras på aggregerad nivå, och redovisningen ska inte innehålla detaljerad information om faktiska personaltillgångar hos aktörerna. Detta innebär att svaren ska utgöras av översiktliga bedömningar av behov av personalförstärkningar inom samhällsfunktioner och typer av verksamheter inom dessa funktioner. Som stöd kan myndigheterna utgå från den exempellista över viktiga samhällsfunktioner och typer av samhällsviktig verksamhet som tagits fram inom ramen för arbetet med identifiering av samhällsviktig verksamhet och som återfinns i bilaga 1.

Behov av personalförstärkningar för att kunna upprätthålla nödvändig verksamhet inom området _____

I detta avsnitt ska ni beskriva de behov av personalförstärkningar som ni bedömer skulle kunna uppstå vid höjd beredskap och ytterst krig, inom de typer av verksamheter som finns inom ert ansvarsområde och som ni bedömer är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret. I bedömningen av vilka verksamheter dessa skulle kunna vara kan ni använda listan i bilaga 1 som utgångspunkt. **Besvara för varje typ av verksamhet de frågor som finns angivna i nedanstående textruta. Ett ansvarsområde består i regel av flera typer av verksamheter. Ni kommer då behöva kopiera nedanstående textruta, och det blir en textruta per typ av verksamhet.**

Samhällsfunktion som verksamhetstypen är en del av (se bilaga 1 för terminologi):

Typ av verksamhet inom samhällsfunktionen (se bilaga 1 för terminologi):

Typ av aktör/-er som upprätthåller verksamhetstypen (myndighet, kommun, region, näringsliv):

Aktör/-er som medverkat i framtagandet av svaren för verksamhetstypen:

1. *Vilka yrkeskategorier och kompetenser uppskattar ni att det kommer behövas fler av för att kunna upprätthålla nödvändig verksamhet vid höjd beredskap och ytterst krig? Ungefär hur många fler per yrkeskategori och kompetens skulle det kunna röra sig om (hundratal, tusental, tiotusental)?*
2. *Utöver de personalbehov som beskrivits i fråga 1, finns det några ytterligare yrkeskategorier eller kompetenser som specifikt behövs i en situation med höjd beredskap och ytterst krig men inte i ett fredstida normalläge? Ungefär hur många sådana yrkeskategorier eller kompetenser skulle i så fall behövas för att kunna upprätthålla nödvändig verksamhet vid höjd beredskap och ytterst krig?*
3. *Kommer personalförstärkningarna kunna tillgodoses med befintlig personal (genom exempelvis omdisponering) eller kommer det behövas personalförstärkningar utifrån? Dela upp ert svar per yrkeskategori och kompetens.*
4. *Kommer personalförstärkningarna att behöva någon slags utbildning eller träning innan de kan nyttjas? Hur ser den i så fall ut och hur kan den tillhandahållas?*
5. *Finns det en planering hos ansvariga aktörer inom verksamhetstypen för hur personalförstärkningar utifrån ska säkerställas?*

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

6. *Hur skulle de behov av personalförstärkningar som beskrivits ovan kunna tillgodoses (exempelvis krigsplacering av befintlig personal, nyttjande av civilpliktiga, stöd från frivilliga försvarsorganisationer)?*

Beskrivningar av osäkerheter och begränsningar

I detta avsnitt kan ni mer övergripande beskriva eventuella osäkerheter kopplade till de bedömningar ni gjort i avsnitt 1. Ifall det finns verksamhetstyper som ni inte tagit med i ert svar kan ni också redogöra för det här. Ge fritextsvar på nedanstående frågor.

2.1 Hur säkra är ni på de bedömningar som gjorts i avsnitt 1? Vad hade behövts för att kunna göra mer tillförlitliga bedömningar (exempelvis bakomliggande analysarbete som ännu inte gjorts, tydligare planeringsantaganden eller mer tid för näringslivssamverkan)?

2.2 Finns det några verksamhetstyper som ingår i ert ansvarsområde, och som ni bedömer är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret, som ni inte kunnat inkludera i arbetet med detta uppdrag? Om ja, vad beror det på och vilka verksamhetstyper rör det sig om?

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Exempellista över viktiga samhällsfunktioner och typer av verksamheter

För att kunna besvara frågeunderlaget behöver myndigheterna bedöma vilka typer av verksamheter inom sina ansvarsområden som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret. Som stöd i den bedömningen kan myndigheterna utgå från nedanstående lista över typer av samhällsviktiga verksamheter. Listan har tagits fram inom ramen för MSB:s arbete med stöd för identifiering av samhällsviktig verksamhet.¹²

Listan anger exempel på typer av samhällsviktig verksamhet vilket innebär att den inte är heltäckande. Exempelen ska fungera som stöd för att identifiera samhällsviktig verksamhet, men kan också användas för att identifiera typer av verksamheter som är av central betydelse för att uppnå målet med det civila försvaret. Det är upp till varje myndighet att avgöra vilka typer av verksamheter som ingår i dess ansvarsområde.

Listan är indelad i olika områden för att på ett strukturerat sätt fånga upp viktiga samhällsfunktioner. Indelningen i områden har ingen juridisk innebörd och följer inte nuvarande eller föreslagna indelning i områden eller sektorer.

Område barnomsorg och utbildning	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Omsorg av barn	Verksamhet inom förskola, grundskola, fritidsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet.
Utbildning för barn och unga	Verksamhet inom förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och motsvarande.
Övrig utbildning och forskning	Utbildning som säkerställer personalförsörjning till samhällsviktig verksamhet till exempel inom arbetsmarknadsutbildning, vuxenutbildning och högskola/universitet. Forskning vars syfte är att förebygga och hantera samhällsstörningar.

Område dricksvattenförsörjning, avlopp och avfall	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Avfallshantering	Insamling av avfall, återvinning, återvinningscentraler, behandling av avfall, avfallsförbränning, deponianläggningar, kadaverhanteringsanläggningar samt destruktionsanläggningar.
Avlopp	Verksamhet inom rening och avledning av avloppsvatten till exempel drift, underhåll, styrning, övervakning och provtagning. Avloppsreningsverk, avledning av avloppsvatten från bebyggelse, dagvatten och industriavlopp.
Dricksvatten	Verksamhet inom produktion och distribution till exempel drift, underhåll, styrning och övervakning, laboratorier, provtagning, vattenverk, distributionsnät, nödvatten samt vattentäcker,

¹² Identifiering av samhällsviktig verksamhet – lista med viktiga samhällsfunktioner, MSB 1844 – oktober 2021.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Område ekonomisk säkerhet	
Viktig samhällsfunktion:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Utbetalningar av ersättningar	Verksamhet som hanterar till exempel försörjningsstöd, socialförsäkringar, arbetslöshetsförsäkring och pensioner.

Område energiförsörjning	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
El	Verksamhet inom produktion, drift, transmission, distribution och handel. Till exempel anläggningsförvaltning, styrning och övervakning samt felavhjälpande underhåll på infrastruktur.
Energigas	Verksamhet inom produktion, transmission, distribution, lagring och handel. Till exempel anläggningsförvaltning, styrning och övervakning samt felavhjälpande underhåll på infrastruktur.
Fjärrvärme och fjärrkyla	Verksamhet inom produktion, distribution, lagring och handel. Till exempel anläggningsförvaltning, styrning och övervakning, bränslehantering samt felavhjälpande underhåll på infrastruktur.
Flytande drivmedel och bränslen	Verksamhet inom produktion, raffinering och logistik. Till exempel lager, depåer, handel och drivmedelsstationer.

Område finansiella tjänster	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Betalningsförmedling	Verksamhet som säkerställer att betalningar går från betalningsavsändare till betalningsmottagare, så som det centrala betalningssystemet, elektroniska betaltjänster, kontanthantering, förmedling av statliga betalningar mellan centralbanker och statens betalningsmodell.
Finansiering och sparande	Verksamhet som omvandlar sparande till finansiering, så som kreditinstitutens in- och utlåning, olika aktörers anskaffning av samt handel (inkl. avveckling) med finansiella tillgångar, kapitalförvaltning, förvaltning av statsskulden, f guld- och valutareserven samt statliga garantier och lån.
Finansiell stabilitet	Verksamhet som upprätthåller finansiell stabilitet, så som tillsyn, analys och övervakning av det finansiella systemet, förebyggande stöd och insättningsgaranti. Hantering av en finansiell kris genom att tillföra likviditet till det finansiella systemet, säkerställa räntebilden i det finansiella systemet samt resolutionsverksamhet.
Försäkring	Skadereglering och utbetalning av försäkringsersättning, utbetalning av pensionsförsäkring och livräntor samt återförsäkring. Försäkring och återförsäkring.

Område handel och industri	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Bygg och anläggning	Verksamhet som bygger infrastruktur och lokaler som är direkt nödvändiga för samhällsviktig verksamhet samt drift och underhåll av dessa

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Utrikeshandel	Tullklaringsverksamhet, import och export av till exempel insatsvaror, produkter och reservdelar som är nödvändiga för landets försörjning.
Övrig handel	Grossistverksamhet, distribution, detaljhandel och försäljning av varor vilka är direkt nödvändiga för samhällsviktig verksamhet. Inköp
Övrig industri	Tillverkning av råvaror och produkter vilka är direkt nödvändiga för samhällsviktig verksamhet.

Område hälsa, vård och omsorg	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Djurhälsovård	Verksamhet som är nödvändig för att upprätthålla god djurhälsa och produktionskapacitet inom animalieproduktionen samt för att tjänstedjur ska kunna utföra sina uppgifter. Exempel på sådan verksamhet är veterinärverksamhet och laboratorier.
Hantering av avlidna och begravningar	Identifiering, registrering och omhändertagande av avlidna, själavårdare, bårhus, begravningslokaler, krematorier, och begravningsplatser.
Hälsa- och sjukvård	Verksamheter inom hälso- och sjukvård som är samhällsviktig i den meningen att även ett kortsiktigt bortfall av dem kan hota befolkningens grundläggande behov kan bland annat innefatta: Akutsjukvård, primärvård, förlossningsvård/mödravård, psykiatrisk vård läkemedels- och materieförsörjning. Exempel på verksamheter är primärvård, psykiatri, akutsjukvård, laborieverksamhet, mödravård, sjukvårdsupplysning, giftinformationscentral, läkemedelsupplysning BVC, ungdomsmottagningar, företagshälsovård, elevhälsa, studenthälsa, hälsodata samt andra informationstjänster inom området. Andra exempel är hemsjukvård, sjuktransporter samt ledning och dirigerig av prehospitala sjukvårdsenheter.
Läkemedelsförsörjning	Verksamhet inom tillverkning, lagerhållning, beredning, inspektion, import, grossistlager, leverans, apotek, recepthantering, licens- och dispensgivning, dosdispensering, läkemedelsgodkännande, biverkningsrapportering och batchrelease samt blod och blodkomponenter. Både för människor och djur.
Medicinskt skydd och smittskydd	Verksamheter som tillhandahåller vacciner och motmedel mot kemiska ämnen samt smittsamma sjukdomar. Verksamheter som kan informera rörande händelser som omfattar kemiska ämnen, smittämnen (biologiska ämnen). radioaktiva och nukleära ämnen. Laboratorier, provtagning, smittspårning, karantänsfunktioner biosäkerhet, sanering och vaccination. Beredskap och planering inför pandemier och zoonotisk smitta. Omvärldsbevakning och epidemiologisk övervakning. Både för människor och djur.
Omsorg och socialtjänst	Verksamheter inom omsorg och socialtjänst som är samhällsviktig i den meningen att även ett kortsiktigt bortfall innebär att enskilda och familjer inte får det stöd och den hjälp som de behöver kan bland annat innefatta: Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, insatser för personer med funktionsnedsättning.
Sjukvårdsprodukter	Medicinsktekniska produkter inkl. inspektion och kontroll, verksamhet inom tillverkning och grossistlager. Medicinska gaser, blodförsörjning reagenser, skyddsmateriel samt övrig materiel och utrustning som behövs för vårdens drift. Både för människor och djur.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Tandvård	Verksamhet inom tandvård som behövs för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan, inklusive kirurgi, protestillverkning och labbverksamhet.
-----------------	---

Område information och kommunikation	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Post	Insamling, sortering och utdelning av brev och paket. Verksamhet som tillhandahåller tjänster för mottagning, lagring och åtkomst till digital post och meddelanden.
Infrastruktur och tjänster för elektroniska kommunikationer	Verksamhet som möjliggör elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Detta är till exempel verksamhet som möjliggör transmissions- och accessnät, anläggningsförvaltning av master, byggnader, noder och knutpunkter samt kanalisering och fysiska ledningar. Det är även verksamhet för styrning och övervakning av nät och tjänster, felavhjälpande underhåll och nybyggnation, verksamhet som möjliggör tillhandahållande av DNS-tjänster samt tjänster för tid och frekvens.
Infrastruktur och tjänster för lagring och bearbetning av information	Verksamhet som tillhandahåller olika former av dataresurser för lagring och bearbetning av information åt andra samhällsviktiga verksamheter alternativt stora mängder organisationer eller personer. Sådana dataresurser omfattar resurser såsom nätverk, servrar eller annan infrastruktur, lagring, programvaror och tjänster. Innefattar exempelvis verksamheter som tillhandahåller molntjänster eller andra centrala digitala tjänster och programvaror.
Grunddata	Produktion och tillhandahållande av för samhället centrala uppgifter som flera aktörer eller samhällsviktiga verksamheter har behov av till exempel uppgifter om person, fastighet, geografisk plats, statistik eller väder.
Betrodda tjänster	Tjänster som består av skapande, kontroll eller validering av ID-handlingar, elektroniska underskrifter, elektroniska stämplatser eller elektroniska tidsstämplingar, elektroniska tjänster för rekommenderade leveranser och certifikat med anknytning till dessa tjänster. Samt tjänster som består av bevarande av elektroniska underskrifter, stämplatser eller certifikat med anknytning till dessa tjänster.
Nyheter och samhällsinformation	Public service och annan journalistisk- och redaktionell verksamhet inklusive teknik för produktion och publicering av nyheter, granskande journalistik och samhällsinformation. Infrastruktur för distribution av nyheter, granskande journalistik och samhällsinformation oavsett plattform.

Område livsmedelsförsörjning	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Primärproduktion	Animalieproduktion, till exempel anläggningar och verksamheter för produktion av livsmedelsproducerande djur samt fiske. Primärproduktion av foder och vegetabilier, till exempel anläggningar och verksamheter så som odling och skörd inklusive foder.
Livsmedelsdistribution	Grossister, lager, distributörer och livsmedelsbutiker.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Livsmedelskontroll	Verksamhet inom kontroll, inkl. laboratorietjänster. Till exempel i samband med handel, slakt och styckningsverksamhet, laboratorieverksamhet samt gränskontroll.
Livsmedelstillverkning	Slakterier, kvarnar, mejerier, bagerier och övrig förädlingsindustri.
Måltidsverksamhet	Verksamhet som tillhandahåller måltider inom förskola, skola, hälso- sjukvård och omsorg samt kriminalvård. Restauranger som tillhandahåller måltider till personal i annan samhällsviktig verksamhet.

Område offentlig förvaltning	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Allmänna val	Verksamhet inom den demokratiska processen som möjliggör demokratiska val på nationell, regional och lokal nivå.
Finansiering av offentlig verksamhet	Fastställande, uppbörden och inbetalning av skatter, avgifter, kreditering och avräkning av skattemedel och skuldreglering samt tullavgifter.
Krishantering	Till exempel samverkan och ledningsförmåga, kriskommunikation och upprätthållande av förstärkningsresurser.
Parlamentarisk process	Verksamhet som behövs för att fatta beslut om lagar och statens budget samt granskar styrning och förvaltning på alla samhällsnivåer. Verksamhet som följer av internationella åtaganden.
Styrning, ledning och förvaltning	Verksamhet inom offentlig ledning och förvaltning på nationell, regional och lokal nivå. Till exempel registrering, administrativ beredskap, tillsynsverksamhet, upphandling, licenser, tillståndsprövning, kommunikation, beslutsprocesser och tillhandahållandet av medborgarservice.

Område ordning och säkerhet	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Gränsskydd och gränsövervakning	Verksamhet inom tull och kontrollverksamhet, den reglerade invandringen, immigrationskontroll, asylansökningsfunktioner och förvar. Verksamhet inom gränskontroll, gränsbevakning samt sjöövervakning.
Skyddsverksamhet	Verksamhet som bedrivs för att skydda viktiga samhällsfunktioner från angrepp och störningar genom manuell eller teknisk övervakning. Verksamhet som behövs för bevakning av förmågor som berör befolkningsskydd (nödbespisning, nödvatten, drivmedel etc) samt förhindra plundring.
Upprätthållande av allmän ordning och brottsbekämpning	Verksamhet inom rättskedjan som bedrivs för att upptäcka och förhindra brott, ingripa mot brott och ordningsstörningar samt utreda och lagföra brott samt verkställande av straffrättsliga påföljder.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Område personalförsörjning	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Personalförsörja samhällsviktig verksamhet	Arbetsförmedling, rekrytering, stöd och beslut av bemanning till samhällsviktig verksamhet .

Område räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Fysiskt skydd	Verksamheter som kan hantera flyktingströmmar, leda och genomföra utrymning och inkvartering, tillhandahålla skyddsrum, indikera och utmärka farliga områden, hantera och röja oexploderad ammunition, hantera skadlig verkan av kemikalier, strålning och radioaktiva ämnen, skydda anläggningar och installationer som innehåller farliga verksamheter eller kulturegendom.
Räddningstjänst	Verksamheter som bedriver kommunala eller statliga räddningsinsatser
Varning och alarmering	Verksamhet inom larm- och ledningscentraler, varningssystem och övriga larm och varningar till allmänheten.

Område transport	
Viktiga samhällsfunktioner:	Exempel på typer av samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer funktionen:
Järnvägstransporter	Anläggningsförvaltning och avhjälpande underhåll på infrastruktur. Tågtrafikledning, trafikinformation, järnvägar, eldriftledning, bärgningstjänster, depåer, underhåll av fordon och vagnar, och utförare av samhällsviktiga järnvägstransporter.
Kollektivtrafik	Verksamhet inom allmän och särskild kollektivtrafik till exempel via buss och spårtrafik. Kollektivtrafikoperatörer, drift, störningsledning, och depåer.
Lufttransporter	Flygplatsverksamhet samt anläggningsförvaltning och underhåll på flygplatser. Flygtrafiktjänster, flygtrafikinformation samt förvaltning och underhåll av radaranläggningar och annan teknik som är en förutsättning för säker flygtrafiktjänst. Utförare av samhällsviktiga flygtransporter.
Sjötransporter	Sjögeografisk kartläggning, säkra sjövägar, lotsning, farledshållning, vägfärjetransporter, sjötrafikinformation, isbrytning, hamnar, rederier och utförare av samhällsviktiga sjötransporter.
Terminaler	Logistikcenter för omlastning av gods- och människor mellan och inom transportslag.
Vägtransporter	Anläggningsförvaltning och avhjälpande underhåll på infrastruktur till exempel väghållning och bärgningstjänster. Vägtrafikledning, trafikinformation och utförare av samhällsviktiga vägtransporter.

Datum
2022-04-29

Ärendenr
2021-08640

Bilaga 2 – Områdesvisa bedömningar

Sekretess enligt 15 kap, 2 §, Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400).